

21.3.2024

Karkkilan ympäristölautakunta

ymparistonsuojelu@karkkila.fi

Lausuntopyyntönnä 24.1.2024

**Lausunto Destia Oy:n maa-aineslupahakemuksesta kiinteistöille
Vaskijärven sora-alue RN:o 224-411-7-73 ja Vuonteenmäen sora-alue RN:o
224-411-7-104 (Vuonteenmäen sora-alue), Vaskijärvi, Karkkila**

Karkkilan ympäristölautakunta pyytää Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa asiakohdassa mainitusta hakemuksesta.

Kyseessä on toiminnan jatkaminen samalla alueella, jolla on ollut maa-aineslain mukainen lupa voimassa 7.5.2025 asti. Lupa myönnettiin 550 000 m³ ktr:n suuruiselle ottamismäärälle ottamistasolle +135,00 m N60. Nyt haettava uusi maa-aineslupa koskee käytännössä samaa aluetta, alueen rajauksia on kuitenkin hieman muutettu ja varsinainen kaivualue laajennetaan noin 1,4 ha lounaaseen. Kaivutasot ja toiminnan etenemissuunnat pysyvät samoina kuin aiemmassa suunnitelmassa. Suunnittelualueella on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa soran murskaukseen (Karkkilan ympäristölautakunta 9.6.2016 § 47).

Tämä lausunto sisältää Uudenmaan ELY-keskuksen sekä liikenne ja infrastruktuuri-, että ympäristö- ja luonnonvarat-vastualueen kannanotot.

Hakemus

Destia Oy hakee maa-aineslain mukaista lupaa asiakohdassa mainitulle alueelle. Hakemuksen mukaan on tarkoitus kymmenen (10) vuoden aikana ottaa soraa ja hiekkaa noin 570 000 m³ ktr noin 14,5 ha:n suuruiselta alueelta. Alin kaivutaso on +135,30 m (N2000) koko ottamisalueella. Kaivutaso on sama kuin aiemmassa luvassa ja suunnitelmassa, mutta siinä kaivutaso (+135,0) oli ilmoitettu korkeusjärjestelmässä N60. Pohjavedenpinnan korkeus alueella vaihtelee +127...+131,48 m (N2000). Ylin pinnankorkeus +131,48 m on mitattu kaivosta 20, joka sijaitsee ottamisalueen ulkopuolella. Pohjaveden suojaksi jää vähintään 4 metrin suojakerros. Mikäli jossain kohtaa kalliota ilmenee, jätetään sen päälle noin metrin paksuinen maakerros.

Pohjaveden tarkkailua suoritetaan hyväksytyn tarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailutulokset toimitetaan vuosittain Karkkilan ympäristöviranomaiselle. Hakemukseen on lisäksi liitetty alueella tehdyn pohjavesitarkkailun tulokset välillä 2008-2022.

Pintamaat nykyisen ottoalueen alueella ja sen läheisyydessä on jo poistettu ja niitä on läjitetty alueen eteläreunalla olevaan pintamaavalliin, jossa tällä hetkellä on noin 9100 m³ pintamaita varastossa. Pintamaat on vielä poistamatta noin 6 ha:n kokoiselta alueelta, ja niiden määräksi voidaan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan arvioida olevan noin 50 000 m³. Pintamaat tullaan varastoimaan alueen etelä- ja länsireunalle siten, että vallin rakentaminen jatkuu lännen suuntaan nykyisestä vallista. Puusto on poistamatta vielä noin 3 ha:n kokoisella alueella.

Välivarastoidut pintamaat levitetään takaisin ottamisalueen pohjatasolle ja luiskiin maisemoinnin yhteydessä. Mikäli alueen omat pintamaat eivät riitä maisemoinnin tarpeisiin, voidaan puhtaita pintamaita myös tuoda muualta tarvittaessa. Tällöin annetaan ennen toimenpiteitä viranomaiselle erillinen selvitys.

Jälkihoidon yhteydessä reuna-alueet loivennetaan siten, että luiskakaltevuus on 1:3 tai loivempi. Mikäli myyntiin kelpaamatonta maa-ainesta muodostuu runsaasti, voidaan sitä käyttää myös alueen pohjatason muotoilussa rakentamalla maisemaa elävöittäviä kumpareita.

Ottamisalue metsitetään männyillä ja istutustiheys on keskimäärin noin 2 000 kpl/ha. Lehtipuustoa levittäytyy tavanomaisesti luonnostaan ajan myötä jälkihoidettuihin ottamisalueisiin. Luonnon monimuotoisuuden kannalta jätetään mahdollisesti myös sorapintaisia alueita alueelle. Mikäli tällaisiin toimenpiteisiin ryhdytään, neuvotellaan siitä valvontaviranomaisen kanssa ennen toimenpiteiden aloittamista.

Työmaateiden pölyämistä torjutaan säännöllisellä kunnossapidolla ja tarvittaessa kastelulla. Pölyntorjunnassa ei käytetä suolaa. Varastokasat pyritään sijoittamaan siten, että tuulen aiheuttama pölyäminen on mahdollisimman vähäistä.

Kulku ottamisalueelle tapahtuu Läyliäistentieltä, josta on olemassa oleva liittymä. Asiaton kulku alueelle on estetty Läyliäistentien liittymässä olevalla lukittavalla puomilla.

Lupaa toiminnan aloittamiselle (jatkamiselle) haetaan koko suunnitelman ja hakemuksen mukaiselle ottamisalueelle mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa (MAL 21 §). Hakemuksessa on esitetty perustelut toiminnan aloittamiselle.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausunto

Ympäristövaikutusten arviointi

Asemakulman soranottoalueella on sovellettu ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA). Yhteysviranomainen on antanut lausuntonsa arviointiselostuksesta 14.8.2009 (UUS-2008-R-14-531).

Yhteysviranomainen on lausunnossaan mm. katsonut, että arviointiselostuksessa esitetyn yhden uuden havaintoputken lisäksi asennetaan vielä toinenkin näytteenottoon soveltuva havaintoputki Levoilammen ja näytteenottopisteen HP1/TL väliselle alueelle. Destian alueella sijaitsevassa pisteessä HP1/TL havaitun kalliokynnyksen laajuus tulee selvittää tarkemmin esimerkiksi geofysikaalisilla tutkimuksilla.

ELY-keskus toteaa, että hakemukseen liitetystä tutkimustuloksista ilmenee, että ko. kohdalla ei ole em. kalliokynnystä eikä havaintoputken asentamista koske nyt hakemuksen kohteena olevaa aluetta.

*Yhteysviranomainen on edelleen lausunnossaan todennut, että Destia Oy:n ja Morenia Oy:n alueilla pohjaveden pinnankorkeustiedot perustuvat **ilmeisesti** geofysikaalisten tutkimuksien, ympäristössä ja alueiden reunoilla olevien pohjavesiputkien tiedoista tehtyihin tulkintoihin tai alueiden maa-ainesinventointien yhteydessä määritettyihin pohjavedenpintatietoihin. Ennen lupakäsittelyn aloittamista kyseisille alueille on asennettava 1-3 muovista, näytteenottoon soveltuvaa pohjaveden havaintoputkea, joiden avulla varmistetaan pohjaveden pinnankorkeus ja oikea alin kaivutaso ja joita voidaan käyttää tarkkailupisteinä toiminnan aikana.*

ELY-keskus toteaa, että hakemukseen liitetystä tutkimustuloksista ja asennetuista pohjaveden havaintoputkista pohjaveden pinnankorkeutta on esitetty riittävän tiedoin.

Lausunnossaan yhteysviranomainen on lisäksi todennut, että lupahakemuksia varten Asemankulman alueella on tarpeen tehdä kasvukauden aikana perusluontoselvitys.

Karkkilan Asemankulman soranottoalueelle on aiemman lupakäsittelyn yhteydessä tehty luonto- ja kasvillisuusselvitys 2.8.2009. Maastotarkastelu on suoritettu 12-13.7.2009. Hakemukseen on liitetty Karkkilan Vuonteenmäen soranottoalueen luontoarvojen perusselvitys 2022, Suomen Luontotieto Oy 16/2022, Jyrki Matikainen. Maastotarkastelu on suoritettu 25.5.2022.

ELY-keskus toteaa, että alueen luontoarvoja on selvitetty asianmukaisesti.

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 6 §:ssä säädetään luvan myöntämisen edellytyksistä. Lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Saman lain 5 §:n 1 momentissa säädetään ottamissuunnitelmasta. Ottamissuunnitelman sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella 24.11.2005/926, joka on astunut voimaan 1.12.2005.

ELY-keskus katsoo, että hakemusasiakirjat ovat esimerkilliset ja em. asetuksen mukaiset. Suunnitelmakarttoihin tulee lisätä mittakaavajana. Hakemusasiakirjojen mahdolliset muut täydennysvaatimukset on esitetty jäljempänä kussakin asiakohdassa erikseen.

MAL 3 §:n 1 momentin 1-3 kohdan mukaiset rajoitteet

Hakemus käsittää toiminnan jatkamista jo käytössä olevalla maa-ainesten ottoalueella, josta puusto on jo osittain poistettu ja pintamaat myös osittain jo kuorittu pois.

ELY-keskus katsoo, että hakemukseen liitetty luontoselvitys (Karkkilan Vuonteenmäen soranottoalueen luontoarvojen perusselvitys 2022, Suomen Luontotieto Oy 16/2022, Jyrki Matikainen) on asianmukaisesti tehty.

Uudenmaan ELY-keskuksen käsityksen mukaan hanke ei edellä mainitulla tavalla toteutettuna ei ennalta arvioiden ole mainittujen rajoitteiden vastainen.

MAL 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetut vaikutukset

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee vedenhankintaan soveltuvalla Asemanseudun 2 luokan pohjavesialueella nro 0122451. Muodostumisalueen pinta-ala on noin 1,86 km² ja muodostuvan pohjaveden määräksi on arvioitu 1 100 m³/d. Alueen määrällinen (EU) ja kemiallinen (EU) tila on hyvä. Aluetta ei toistaiseksi käytetä yhdyskunnan vedenhankintaan, mutta sillä on merkitystä yksityisten kiinteistöjen talousveden hankinnassa.

Pohjavesiputket ja kaivot on tarkkailuohjelman tietojen perusteella perustettu ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään Povetiin ELY-keskuksen toimesta. Tarkkailupisteiden putkikortit ja tarkkailutuloksia tulee tiedoksi Uudenmaan ELY-keskukselle. Laatutulokset olisi hyvä saada suorasiirtoina laboratoriosta pohjavesitietojärjestelmä Povetiin.

ELY-keskus toteaa, että vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueella on yleisesti ja myös maa-ainesluissa määrätty, että "alueella mahdollisesti esiintyvän kalliopinnan päälle on jätettävä vähintään 1-2 m paksuinen maakerros". ELY-keskus muistuttaa, että kalliopinnan ja pohjavesipinnan päälle jätettävän maakerroksen tulee olla häiriintymätön.

ELY-keskus muistuttaa lisäksi, että myös seulontalaitoksen asianmukaisesta pohjavesisuojauksesta on huolehdittava.

Pölyntorjuntaan ei saa käyttää suolaa.

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee 2 luokan vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella, joten suunnitelma ja toiminta ottamisalueella on oltava sellaiset, että niiden perusteella saadaan täysi varmuus siitä,

ettei hanke aiheuta ympäristönsuojelulain tarkoittamaa ympäristön pilaantumista eikä myöskään pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Tukitoiminta-alue

Hakemuksessa esitetään, että suunnittelualueelle on jo vuosia sitten rakennettu ympäristöluvan lupamääräysten mukainen tukitoiminta-alue, joka sijaitsee ottamisalueen pohjoisosassa kiinteistön 7:104 puolella (ks. piirustus 1). Tukitoiminta-alueen periaatekuva on esitetty liitteenä 11. Tukitoiminta-alueeseen ei ole tarvetta tehdä muutoksia toiminnan jatkuessa tämän suunnitelman mukaisesti. Olemassa olevaa tukitoiminta-aluetta ylläpidetään jatkossakin asianmukaisesti. Polttonesteiden varastoinnista on annettu määräykset ympäristöluvassa.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan tukitoiminta-alueen periaatekuva (liite 11) ei ole voimassa olevan ympäristöluvan määräyksen mukainen, ja katsoo, että hakemusta on tältä osin täydennettävä vastaamaan voimassa olevaa ympäristölupaa. Ympäristöluvan lupamääräyksessä 17. määrätään, että kerättävien ja käsiteltävien valumavesien vähentämiseksi tulee työkoneiden korjaus-, huolto- ja tankkauspaikat sekä öljyjen kemikaalien, polttoaineiden ja työkoneiden säilytyspaikat olla katetut, alustojen oltava tiiviit ja reunoiltaan korotetut. Alustalta mahdollisesti tulevat valumat tulee johtaa umpisäiliöön tai käsitellä siten, etteivät ne aiheuta pohjavesien pilaantumisen vaaraa.

Liikenne ja infrastruktuuri-vastuualueen (L-vastuualue) kannanotto

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri (L) -vastuualue lausuu seuraavaa:

Seututie 134 (Läyliäistentie) suoja-alue ulottuu 20 metrin etäisyydelle maantien keskilinjasta. Rakennusta ei saa pitää maantien suoja-alueella (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteista 44 §). Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa pitää sellaista varastoa, aittaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle (LjMTL 46 § 1. mom.). Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa muuttaa maanpinnan muotoa eikä tehdä ojitusta tai muuta kaivutyötä siten, että muutoksesta voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle (LjMTL 46 § 2. mom.). Maa-ainesottotoiminta kiinteistöillä tulee tapahtua kokonaisuudessaan maantien suoja-alueen ulkopuolella.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue muistuttaa, että hakijan on huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu ottoalueelta seututielle 134 (Läyliäistentie). Maantielle kulkeutuneet maa-ainekset on puhdistettava välittömästi. Myöskään pöly ei saa haitata maanteiden liikennettä tai vaarantaa liikenneturvallisuutta. Mikäli maantielle kulkeutuu silmin havaittavaa pölyä, tulee toiminta keskeyttää, kunnes on ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin pölyämisen estämiseksi.

Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue muistuttaa, että maa-aines ajoin tarkoitetun liittymän päällystelipan tulee olla vähintään odotustilan, 25 metrin, pituinen. Mikäli liittymää (tierekisteriosoitteessa 134/2/5370/vasen) ei ole päällystetty, tulee liittymä päällystää vähintään odotustilan (25 metriä) matkalta irtokiviaineksen maantielle kulkeutumisen estämiseksi. Liittymän päällystämiseen tulee hakea työ lupa Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Hakuohjeet löytyvät osoitteesta: <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/tyolupa-tiealueella-tyoskentelyyn>.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue suhtautuu pääsääntöisesti kielteisesti hulevesien ja puhdistettujen jätevesien johtamiseen maantien sivuojaan.

Tämä lausunto on oltava käsillä, kun rakentamisesta päättävä viranomainen harkitsee lainsäädännön edellytyksiä luvan myöntämiseksi suunnitellulle hankkeelle.

Päätöksen toimittaminen ja päätöksestä ilmoittaminen

Lupapäätös pyydetään toimittamaan viivytyksettä tiedoksi ELY-keskukselle sähköisessä muodossa käyttämällä sähköistä lomaketta [Kunnan yleinen asiointilomake – Formula \(ahtp.fi\)](#)

Ohjeet yhteyden ottamisesta: [Asiointi ja yhteystiedot - ely - ELY-keskus](#)

Päätökseen on liitettävä kaikki ne päätökseen liittyvät asiakirjat (myös täydennetyt), jota MAL 20 § ja 21 a § sekä ja YSL 190 ja 191 § mukaisen muutoksenhakumahdollisuuden mahdollinen käyttö asiassa edellyttää.

Lupapäätösasiakirjojen **lisäksi** ELY-keskus muistuttaa lupaviranomaista lähettämään MAL 23 b §:n mukaisesti ottamislupaa koskevat tiedot (Ympäristöministeriön kirje 14.11.2017 Dnro YM8/401/2017) sähköisellä lupapäätöslomakkeella, joka löytyy osoitteesta:

[Maa aines lupailmoitus - Uusi lomake \(ahtp.fi\)](#)

ELY-keskus painottaa lomakkeen huolellista täyttämistä. Lomakkeeseen täytetyt tiedot siirtyvät sellaisenaan Notto-rekisteriin, jonka perusteella lupavelvollinen sitten toimittaa vuosittaiset ottamismäärät sähköisen asiointiavaimen kautta suoraan Notto-rekisteriin.

Asian on ratkaissut yksikön päällikkö Timo Kinnunen ja esitellyt tarkastaja Mona Sundman. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan lopussa.

Lausunnon laadintaan ovat osallistuneet Erika Heikkinen (YVA-menettely), Heini Loikkanen (pohjaveden suojelu), Juha Lumme (luonnonsuojelu) ja Päivi Ylipaavalniemi (L-vastuualue, liikenneasiat).

Tämä asiakirja UUELY/525/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/525/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Sundman Mona 21.03.2024 10:25

Ratkaisija Kinnunen Timo 21.03.2024 10:36